

ledir:

(1492 numaralı kanunda yazılı rütbelerine aid yaşları ikmal edenler ile hangi yaş ve rütbede olursa olsun sıhhî halleri hizmete devama mâni teşkil edenler rızalarına bakılmaksızın tekaüd edilir).

İşbu fıkra iki hükmü ihtiva etmekte olup bunlardan birincisi, tahdidi sinne tâbi bulunan gediklilerin sinleri hasebile tekaüde sevklerine dairdir. Sin tahdidi 1492 numaralı kanunla yalnız deniz ve hava gedikli küçük zabıtları hakkında mevzu bulunduğundan bu birinci hüküm dahi bittabi yalnız deniz ve hava gediklilerine aiddir.

Fıkranın ikinci hükmü ise sıhhî halleri hizmete devama mâni teşkil edenlerin tekaüd edilmelerine dairdir ki maddenin buna dair olan ve (Hangi yaş ve rütbede olursa olsun sıhhî halleri hizmete devama mâni teşkil edenler rızalarına bakılmaksızın tekaüd edilir) diye yazılı bulunan mutlak ibaresine nazaran bu hüküm bilûmum gedikli erbaşlara şamil umumî bir hükümdür. Yani gerek yaş hadlerine tâbi olan deniz ve hava gediklileri ve gerek esasen tahdidi sinne tâbi bulunmayan kara gediklileri hariç bırakılmaksızın hangi yaşta ve rütbede olursa olsun alelittak, sıhhî halleri hizmete devama mâni teşkil edenlerin tekaüd edilebileceklerini gösteren bir hükümdür ve nitekim yine bu maddenin birinci ve üçüncü fıkraları dahi gerek tekaüd talebinde bulunabilmek ve gerek sicilleri hasebile tekaüde sevkedilebilmek noktalarından kezalik umum gediklilere şamil hükümleri ihtiva etmektedir.

İmdi yukarıda gösterilen sebeblere binaen maddenin tadiline lüzum olmadığına karar verilmiştir. (Cild 7 - Sayfa 22 ve Cild 9 - Sayfa 32,62:63).

27 mart 1936

Gümrük tarife kanunu ile 1895 sayılı kanunda yazılı «Gazoil» hakkında

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 9 / IV / 1936 - Sayı : 3275)

No.

934

Balya - Karaaydın şirketinin 1895 sayılı kanun hükmüne müsteniden hariçten getirmiş olduğu gazoilin evsafını tayin hususunda 2255 sayılı kanunun neşri tarihine kadar hiç bir ihtilâf çıkmadığı halde 2255 numaralı kanun ile değiştirilen gümrük tarifесinin 695 numarasının (D) fıkrasına ağır maden yağları ve tortuları için konulmuş olan (270 dereceden evvel takattur eden hafif kısmı % 10 u tecavüz etmeyecektir) kaydinden dolayı % 10 dan fazla hafif yağı ihtiva eden ağır maden yağlarının da muafiyetten istifade edib etmeyeceği hususunda tereddüde düşüldüğü anlaşılmıştır.

2255 sayılı kanunun neşrinden evvel şirket namına geçirilen gazoillerle bu kanunun neşrinden sonra geçirilenler arasında evsaf itibarile bir fark olmadığına göre, 1895 sayılı kanunun hükümleri dairesinde ithal edilmiş olan gazoillerin muafiyetinin devamında 2255 sayılı kanunun bir mâni teşkil etmeyeceğine ve bu kanunda hususî bir kanun mahiyetinde olan 1895 sayılı kanun hükümlerini değiştire-

rır bir kayıd bulunmadığına kanaat hâsıl olmuş ve bu itibarla gerek 1895 ve gerek bu kanunun müddetini uzatan 2668 sayılı kanunların meriyetleri zamanında geçirilip te Balya - Karaaydın şirketinin Dizel ve Sömüdüzel motörlerinde kullanıldığı kanunî tarifler dairesinde tevsik edilen gazoillerin muaf tanınması her iki kanunun tedvin maksadlarına uygun görüldüğü gibi, 2781 sayılı kanunda gazoil tabirinin mayî madenî mahrukat şekline girmiş olması buna delil addedilmiş ve bu sebeplerden dolayı meselenin tefsirine mahal olmadığına karar verilmiştir (Cild 2 - Sayfa 140 ve Cild 10 Sayfa 2,11).

3 nisan 1936

Cümhuriyet merkez bankası kanununun 92 nci maddesine dair

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 30/IV/1936 - Sayı : 3292)

No.
935

Cümhuriyet merkez bankası hakkındaki 1715 sayılı kanunun 92 nci maddesinde (Bankanın teşekkülüne ve muamelelerine müteallik bilûmun muharrerat ve akitler, hisse senedleri ve ilânlar damga resmi ile diğer her türlü resim ve harclardan muaftır) diye yazılıdır.

Keyfiyet tetkik olunduktan, kanunun vazı sırasında, Merkez bankası muamelelâtının hususiyeti göz önünde bulundurularak bu muamelelerin inkişafının temini istihdaf edilmiş ve bu maksadla muafiyet ancak banka muamelelâtına müteallik ukud ve evraka bahşedilmiş olduğu nazarı itibare alınmış ve kastedilen muafiyetin bu bankanın alehtlak muamelelerine aid ukud ve evraka değil, yalnız bankacılık muamelelerine müteallik ukud ve evraka munhasır olması lâzımgeleceği kanaatine varılmıştır.

Binaenaleyh bu muafiyetten istifade edecek ukud ve evrakın, bankacılık muamelelâtına aid olması ve eşhas tarafından Merkez bankasına karşı veya Merkez bankası tarafından eşhasa karşı tanzim edilmiş bulunması şart olub bu nevi evrakın gerek bankada ve gerek banka haricinde tanzim edilsin bu muafiyetten müstefid olması lâzımdır.

Memur ve müstahdemlerin maaşına veya odun, kömür, kırtasiye gibi levazım mubayaasına mütedair olub banka muameleleri şeklinde telâkkisi mümkün olmayan işlere aid evraka gelince; bunlar, mükellefiyeti ister bankaya, ister banka ile muamele yapanlara aid olsun bu madde hükmüne dahil değildir.

Reiskont için bankaya ibraz edilecek senedlere gelince; üçüncü şahıslar arasında tanzim ve teati edilen bu evrak ancak ciro suretile Merkez bankasını alâkadar edeceğine göre bundan evvelki muamelelerin bu madde hükmünden müstefid olmayacağı neticesine varılmış ve yukarıda izah olunan muafiyet hükmü sarih telâkki edilerek maddenin tefsire muhtac olmadığına karar verilmiştir. (Cild 2 - Sayfa 6 ve Cild 10 - Sayfa 86,111:117).

24 nisan 1936